

КИЇВСЬКИЙ СТОЛИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА

Факультет журналістики

Кафедра журналістики та нових медіа

БАКАЛАВРСЬКА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему:

Трансформація журналістських розслідувань у 2020-2025 роках (на прикладі проєкту «Сила розслідувань»)

Здобувачки першого (бакалаврського)

рівня вищої освіти

групи ЖУРб-1-22-4.0з.

галузі знань 06 Журналістика

спеціальності 061 Журналістика

освітньої програми 061.00.01

Журналістика

Мальчик Ірини Романівни

Науковий керівник:

Погребняк І.В.

Кандидат філологічних наук, доцент

Використання чужих ідей,
результатів і текстів
мають посилання на відповідне
джерело

(підпис студента) (ініціали, прізвище)

І.В. Погребняк,
завідувач кафедри журналістики та нових
медіа

Розширена шкала _____

Кількість балів: _____ Оцінка: ECTS _____

Голова комісії _____

(підпис) (ініціали, прізвище)

Члени комісії _____

(підпис) (ініціали, прізвище)

(підпис) (ініціали, прізвище)

(підпис) (ініціали, прізвище)

м.Київ – 2026 рік

I. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА	3
1.1. Обґрунтування актуальності проєкту.....	3
1.2. Мета і завдання роботи.....	4
1.3. Перелік методів здійснення творчого пошуку	5
II. ЖУРНАЛІСТСЬКІ РОЗСЛІДУВАННЯ В УМОВАХ ВИКЛИКІВ СУЧАСНОЇ ДОБИ ТА ЇХНЯ ТРАНСФОРМАЦІЯ В МЕДІАПРОСТОРИ.....	6
2.1. Журналістські розслідування як жанр сучасної журналістики.....	6
2.2. Еволюція розслідувальної журналістики 2020-2025 років.....	8
2.3. Цифровізація журналістики та роль OSINT.....	10
2.4. Вплив глобальних подій (COVID-19, війна в Україні).....	12
2.5. Нові технології: штучний інтелект, витоки даних, кіберзагрози.....	14
III. ТРАНСФОРМАЦІЯ ЖУРНАЛІСТСЬКИХ РОЗСЛІДУВАНЬ У ПРОЄКТІ «СИЛА РОЗСЛІДУВАНЬ»	17
3.1. Загальна характеристика подкасту «Сила розслідувань».....	17
3.2. Концепція та ідея проєкту.....	20
3.3. Формат і структура випусків.....	24
3.4. Тематичне наповнення.....	26
3.5. Журналістська цінність аудіоформату.....	29
IV. ВИСНОВКИ.....	33
V. СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	34
VI. АНОТАЦІЯ	35

I. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

1.1 Обґрунтування актуальності проєкту

Сучасний етап розвитку журналістики характеризується глибокими структурними змінами, які пов'язані з цифровізацією медіасередовища, глобалізацією інформаційних процесів та посиленням ролі журналістських розслідувань у суспільстві. Особливо помітними ці трансформації стали у період 2020-2025 років, які охоплюють одразу кілька кризових і переломних подій світового масштабу.

Насамперед суттєвий вплив на розвиток журналістики мала пандемія COVID-19. Вона змусила редакції по всьому світу перейти на дистанційні форми роботи, що автоматично пришвидшило цифровізацію журналістських процесів. У цей період значно зросла роль онлайн-комунікацій, відкритих баз даних, цифрових архівів та дистанційних методів збору інформації.

Не менш важливим чинником стала повномасштабна війна в Україні, яка розпочалася у 2022 році. Вона кардинально змінила не лише український медіапростір, а й світову журналістську практику. Журналістські розслідування почали виконувати функцію документування воєнних злочинів, фіксації руйнувань інфраструктури та збору доказової інформації для міжнародних судових інституцій.

Окремо слід визначити стрімкий розвиток цифрових технологій, зокрема інструментів OSINT, штучного інтелекту та технологій обробки великих даних. Сучасні журналісти дедалі частіше працюють не лише з традиційними джерелами інформації, а й використовують цифрові сліди, супутникові знімки, витoki даних та автоматизовані аналітичні системи.

OSINT став одним із ключових інструментів сучасної журналістики, оскільки дозволяє відтворювати події, перевіряти інформацію та здійснювати розслідування навіть без безпосередньої присутності на місці подій.

Отже, актуальність проєкту зумовлена необхідністю дослідження трансформації журналістики розслідувань у 2020-2025 роках, а також вивченням сучасних форматів поширення журналістського контенту, зокрема подкастів як одного найбільш перспективних медіапродуктів.

1.2 Мета і завдання роботи

Метою бакалаврської кваліфікаційної роботи є дослідження змін у журналістських розслідуваннях у період 2020-2025 років, аналіз їх трансформації під впливом цифровізації, глобальних криз і розвитку нових технологій, а також створення авторського медіапроєкту у форматі подкасту «Сила розслухань».

Для досягнення поставленої мети необхідно вирішити такі завдання:

- проаналізувати теоретичні засади журналістських розслідувань як жанру сучасної журналістики;
- дослідити еволюцію розслідувальної журналістики у період 2020-2025 років;
- визначити роль цифрових технологій у трансформації журналістської діяльності;
- розглянути вплив глобальних подій, таких як пандемія COVID-19 та війна в Україні, на медіапроцеси;
- проаналізувати значення міжнародних розслідувань (FinCEN Files, Pandora Papers та інших);
- дослідити застосування OSINT та штучного інтелекту у сучасній журналістиці;
- розробити та реалізувати авторський подкаст як практичну частину дослідження;
- оцінити ефективність аудіоформату як інструменту журналістської комунікації.

Ця робота поєднує теоретичний аналіз та практичну реалізацію медіапроєкту, що дозволяє дослідити тему.

1.3. Перелік методів здійснення творчого пошуку

У процесі виконання бакалаврської кваліфікаційної роботи мною було використано комплекс загальнонаукових та спеціальних методів дослідження, які дозволили забезпечити системність та обґрунтованість отриманих результатів.

Основними методами дослідження стали :

- аналітичний метод, що використовувався для опрацювання наукової літератури, журналістських публікацій та матеріалів міжнародних розслідувань з метою формування теоретичної основи роботи;
- порівняльний метод, за допомогою якого було простежено трансформацію журналістських розслідувань у різні часові періоди, зокрема до та після 2020 року;
- кейс-метод (case study), спрямований на вивчення окремих резонансних розслідувань, міжнародних витоків даних і українських антикорупційних проєктів;
- OSINT-метод, який базується на аналізі відкритих джерел інформації, цифрових слідів, медіаматеріалів і публічних реєстрів;
- контент-аналіз: дав змогу визначити ключові теми, тенденції та особливості розвитку журналістських матеріалів і покастів;
- метод творчого моделювання був використаний під час розробки серії подкастів «Сила розслідувань».

Поєднання зазначених методів забезпечило всебічне дослідження проблематики та дозволило інтегрувати теоретичні напрацювання з практичною реалізацією медіапроєкту.

II. ЖУРНАЛІСТСЬКІ РОЗСЛІДУВАННЯ В УМОВАХ ВИКЛИКІВ СУЧАСНОЇ ДОБИ ТА ЇХНЯ ТРАНСФОРМАЦІЯ В МЕДІАПРОСТОРИ

2.1. Журналістські розслідування як жанр сучасної журналістики

Розслідувальна журналістика – жанр, що включає всебічне висвітлення суспільних справ, які викривають правопорушення або системні збої в суспільстві. Хоча деякі журналісти стверджують, що всі репортажі за визначенням повинні мати розслідувальний характер, розслідувальна журналістика відрізняється від інших видів новин, таких як щоденні репортажі або пояснювальна журналістика. Характерні елементи включають широке використання документальних доказів, викриття прихованих проблем (шахрайство, неправомірні дії, марнотратство уряду).

Журналістські розслідування належать до найбільш складних і водночас найвпливовіших жанрів сучасних медіа. Вони виконують не лише інформативну, а й суспільно-контрольну функцію, спрямовану на виявлення прихованих соціально значущих фактів, які з різних причин залишаються поза публічним простором. У цьому контексті розслідувальна журналістика виступає механізмом громадського нагляду за діяльністю влади, бізнесу та інших впливових ситуацій.

На відміну від новинного формату, що фокусується на швидкому висвітленні подій, розслідування охоплюють глибинні процеси, які формуються протягом тривалого часу. Вони не просто фіксують події, а відтворюють їхню логіку на основі комплексного аналізу різноманітних джерел – від фінансової документації, державних реєстрів і судових рішень до архівних матеріалів та свідчень інформаторів.

Особливістю цього жанру є багатфункціональність ролі журналіста, який одночасно виступає дослідником, аналітиком і своєрідним детективом. Його завдання полягає не лише у зборі даних, а й у перевірці їхньої достовірності, зіставленні фактів та встановленні між ними взаємозв'язків для формування цілісної картини події чи явища. Така діяльність вимагає високого

рівня професійних компетентностей, критичного мислення та розуміння суспільно-політичного контексту.

Характерною ознакою розслідувань є їх тривалість: на відміну від стандартних новин, які готуються оперативно, вони можуть тривати від кількох місяців до кількох років. Це зумовлено складністю доступу до інформації, необхідністю багаторазової перевірки даних і високими ризиками оприлюднення чутливих матеріалів.

У сучасних умовах такі матеріали набувають особливої ваги через надлишок інформаційних потоків і зростання рівня маніпуляцій. Саме тому суспільство потребує журналістики, яка не лише повідомляє факти, а й розкриває приховані механізми функціонування політичних, економічних і соціальних процесів.

Варто також враховувати підвищений рівень ризику, пов'язаний із цією діяльністю. Журналісти-розслідувачі можуть зазнавати тиску, юридичних переслідувань, кібератак або навіть фізичних загроз. Це вимагає суворого дотримання професійних стандартів та високої етичної відповідальності, адже часто доводиться балансувати між суспільною значущістю матеріалу та правовими обмеженнями.

Сьогодні розслідувальна журналістика дедалі частіше виходить на міжнародний рівень, оскільки досліджувані явища – такі як фінансові схеми, офшорні операції чи транснаціональна корупція – охоплюють кілька країн одночасно. У таких випадках журналісти різних держав об'єднують зусилля в межах спільних проєктів, що підвищує ефективність збору та перевірки даних.

Окреме значення мають цифрові технології, які суттєво трансформували роботу розслідувачів. Сьогодні значна частина досліджень здійснюється в онлайн-середовищі з використанням відкритих баз даних, аналітичних платформ, супутникових знімків і спеціалізованого програмного забезпечення для обробки великих масивів інформації.

Важливим інструментом також є робота з відкритими джерелами, що дозволяє отримувати та перевіряти дані без прямого доступу до закритих структур. Це розширює можливості журналістів і підвищує незалежність їхніх висновків від офіційних коментарів.

Отже, журналістські розслідування є комплексним багаторівневим процесом, що поєднує аналітичну, комунікаційну та дослідницьку діяльність. Вони відіграють ключову роль у забезпеченні прозорості суспільних процесів і формування довіри.

2.2. Еволюція розслідувальної журналістики 2020-2025 років

Період 2020-2025 років став важливим етапом розвитку журналістських розслідувань, оскільки саме в цей час відбулися масштабні суспільні та технологічні зміни, які суттєво вплинули на роботу медіа. Нові виклики змусили журналістів переглянути традиційні підходи до збору, аналізу та подання інформації, а також активніше використовувати цифрові інструменти у своїй професійній діяльності.

Однією з перших подій, яка вплинула на розвиток галузі, стала пандемія COVID-19. Через карантинні обмеження та перехід більшості організацій на дистанційний формат роботи журналісти були змушені адаптуватися до нових умов. Якщо раніше значна частина розслідувань базувалась на особистих зустрічах, роботі в архівах і безпосередньому пошуку інформації, то в умовах пандемії акцент змістився на онлайн-комунікацію та цифрові джерела.

У цей період суттєво зросло значення електронних реєстрів, відкритих баз даних, відеоконференцій та цифрових архівів. Використання дистанційних методів збору інформації стало не тимчасовим рішенням, а важливою складовою сучасної журналістської практики.

Вагомий вплив на розвиток розслідувальної журналістики мали масштабні міжнародні витоки інформації. Такі проекти продемонстрували нові можливості роботи з великими масивами даних і підтвердили, що сучасні

розслідування дедалі частіше ґрунтуються на аналізі документів, фінансової звітності та цифрових баз даних. Це суттєво змінило підходи до пошуку фактів і підтвердження інформації.

Водночас особливого значення набула міжнародна співпраця. Журналісти різних країн почали активніше об'єднуватися для реалізації спільних проєктів, обміну даними та проведення комплексних перевірок. Такий формат роботи дозволив ефективніше досліджувати явища, що входять за межі однієї держави, зокрема фінансові злочини, корупційні схеми та діяльність міжнародних компаній.

Суттєвий вплив на медіасферу мала і повномасштабна війна в Україні, яка розпочалась у 2022 році. В умовах воєнного часу журналістські розслідування отримали додаткові функції, пов'язані з документуванням наслідків бойових дій, збором доказів воєнних злочинів та фіксацією подій для майбутніх правових процесів. У результаті роль журналіста значно розширилась, а відповідальність за достовірність оприлюднених даних зростає.

Паралельно відбулося стрімке впровадження цифрових технологій у професійну діяльність медіа. Якщо на початку десятиліття такі інструменти використовувалися переважно як допоміжні засоби, то згодом вони стали невід'ємною частиною розслідувального процесу. Журналісти почали активно застосовувати супутникові знімки, геолокаційні сервіси, інструменти аналізу великих даних та спеціалізовані цифрові платформи.

Особливе місце в сучасних розслідуваннях посіла методологія OSINT, яка передбачає використання відкритих джерел інформації. Завдяки цьому підходу стало можливим отримувати та перевіряти відомості навіть за відсутності доступу до офіційних структур або закритих ресурсів. Робота з відкритими даними сьогодні є одним із ключових напрямів діяльності журналістів-розслідувачів.

Важливим чинником розвитку галузі стало також поширення технологій штучного інтелекту. Сучасні алгоритми допомагають швидше аналізувати

великі обсяги документів, знаходити закономірності в даних та автоматизувати окремі етапи перевірки інформації. Це значно оптимізує робочі процеси та підвищує ефективність журналістської роботи.

Разом із новими можливостями з'явилися й додаткові ризики. Поширення дезінформації, використання технологій deepfake, збільшення кількості кібератак та інформаційних маніпуляцій вимагають від журналістів постійного вдосконалення навичок перевірки фактів і цифрової безпеки.

У зв'язку з цими змінами трансформувалася й професійна роль журналіста. Сьогодні він не лише збирає інформацію, а й аналізує великі масиви даних, працює з цифровими технологіями, координує дослідницькі процеси та пояснює складні явища аудиторії. Відповідно, сучасна журналістика потребує поєднання комунікаційних, аналітичних і технічних компетенцій.

Отже, у 2020-2025 роках розслідувальна журналістика зазнала суттєвих змін, пов'язаних із цифровізацією, розвитком міжнародної співпраці та впровадженням нових технологій. Цей період став етапом переходу до більш технологічної моделі роботи, у якій важливу роль відіграють аналіз даних, цифрові інструменти та глобальна взаємодія журналістських спільнот.

2.3. Цифровізація журналістики та роль OSINT

Однією з найважливіших тенденцій розвитку сучасних медіа є цифровізація журналістики. Вона впливає не лише на способи поширення інформації, а й на весь процес журналістської діяльності – від пошуку фактів до підготовки та верифікації матеріалів. Якщо ще кілька десятиліть тому основними джерелами інформації були особисті контакти, друковані документи та робота безпосередньо на місці подій, то сьогодні значна частина професійної діяльності журналіста відбувається в цифровому просторі.

Цифровізація суттєво змінила підходи до роботи журналістів-розслідувачів та відкрила нові можливості для збору й аналізу інформації. Якщо раніше основним джерелом даних були особисті контакти, офіційні

запити та друковані документи, то сьогодні значна частина фактів знаходиться у цифровому просторі. Саме тому сучасне розслідування дедалі частіше починається не з польової роботи, а з пошуку інформації в електронних джерелах.

Одним із найважливіших результатів цифрової трансформації стало зростання кількості відкритих даних. Державні реєстри, судові рішення, декларації посадовців, тендерна документація та корпоративні бази створили нові можливості для журналістського аналізу. Використовуючи такі ресурси, журналісти можуть відстежувати фінансові операції, досліджувати зв'язки між компаніями та встановлювати факти, які раніше було складно перевірити.

Цифрове середовище також вплинуло на організацію роботи редакцій. Сьогодні журналісти можуть співпрацювати незалежно від свого місцезнаходження, використовуючи онлайн-платформи для комунікації, спільного редагування документів та координації роботи над проектами. Такий формат дозволяє залучати до одного розслідування фахівців різних напрямів і підвищує ефективність командної роботи.

Змінилися і вимоги до професійних компетентностей журналіста. Окрім навичок пошуку та перевірки інформації, важливого значення набули вміння працювати з цифровими ресурсами, орієнтуватися в електронних базах даних, аналізувати інформаційні потоки та забезпечувати захист власних даних під час професійної діяльності.

Суттєво трансформувалися й способи взаємодії з аудиторією. Соціальні мережі та цифрові платформи дозволяють журналістам швидко отримувати зворотній зв'язок, поширювати матеріали серед широкого кола користувачів і залучати громадськість до обговорення суспільно важливих тем. Це сприяє підвищенню відкритості медіа та зміцненню довіри між журналістами й аудиторією.

Разом із новими можливостями виникають і певні труднощі. Велика кількість інформації потребує ретельної перевірки, а швидкість поширення

новин підвищує відповідальність журналіста за точність оприлюднених фактів. У таких умовах особливого значення набуває дотримання професійних стандартів і принципів журналістської етики.

Отже, цифровізація вплинула не лише на технічну сторону журналістської діяльності, а й на організацію роботи редакцій, професійні навички журналістів та їхню взаємодію з аудиторією. Вона стала одним із визначальних чинників модернізації сучасної розслідувальної журналістики та створила умови для її подальшого розвитку.

2.4. Вплив глобальних подій (COVID-19, війна в Україні)

Глобальні події останніх років суттєво вплинули на розвиток журналістики розслідувань та визначили нові напрями її функціонування. Пандемія та повномасштабне вторгнення в Україну стали випробуваннями не лише для суспільства, а й для медіасфери. Вони змінили тематику журналістських матеріалів, суспільні очікування від медіа та рівень відповідальності журналістів перед аудиторією.

У кризові періоди особливо зростає потреба в достовірній інформації. Саме тому журналістські розслідування почали відігравати важливу роль у поясненні складних процесів, які безпосередньо впливають на життя людей. Аудиторія потребувала не лише новин про події, а й ґрунтовного аналізу причин, наслідків та прихованих механізмів ухилення рішень.

Під час пандемії COVID-19 значна увага журналістів була зосереджена на питаннях ефективності державного управління, готовності системи охорони здоров'я до кризових ситуацій та використання бюджетних коштів. У центрі уваги опинилися теми забезпечення лікарень необхідним обладнанням, організації медичних закупівель та прозорості рішень органів влади. Саме в цей період суспільство особливо гостро відчуло важливість незалежного контролю за діяльністю державних інституцій.

Крім того, пандемія продемонструвала, наскільки небезпечними можуть бути інформаційні маніпуляції. Поширення недостовірних повідомлень щодо походження вірусу, методів лікування чи вакцинації створювало додаткові ризики для населення. У зв'язку з цим журналісти дедалі частіше виконували роль посередників між експертною спільнотою та громадськістю, допомагаючи відокремлювати перевірені факти від чуток і спекуляцій.

Новий етап розвитку розслідувальної журналістики розпочав після повномасштабного вторгнення Росії в Україну у 2022 році. В умовах війни значення журналістської діяльності вийшло далеко за межі інформування. Матеріали журналістів почали виконувати важливу суспільну та історичну функцію, фіксуючи події, які мають значення не лише для сучасників, а й для майбутніх поколінь.

Особливого значення набуло висвітлення гуманітарних наслідків війни. Журналісти документували руйнування населених пунктів, долі цивільного населення, проблеми вимушених переселенців та наслідки бойових дій для різних регіонів країни. Такі матеріали дозволяли привертати увагу міжнародної спільноти до подій в Україні та формувати об'єктивне уявлення про реальний стан справ.

Війна також змінила підходи до висвітлення тем безпеки та оборони. Якщо раніше подібна тематика була переважно сферою діяльності спеціалізованих видань, то після 2022 року вона стала важливою частиною роботи багатьох журналістів. Це вимагало додаткових знань, відповідального ставлення до інформації та врахування можливих наслідків публікації окремих відомостей.

Ще однією важливою зміною стало підвищення суспільної довіри до якісних журналістських розслідувань. В умовах великої кількості суперечливої інформації саме глибокі аналітичні матеріали допомагали громадянам краще розуміти причини подій і формувати власну позицію на основі перевірених фактів.

Водночас кризові події висунули нові вимоги до професійної етики журналіста. Працівникам медіа доводилося знаходити баланс між суспільним інтересом, безпекою людей та необхідністю оперативного інформування. Особливого значення набули питання достовірності джерел, відповідальності за оприлюднену інформацію та дотримання професійних стандартів.

Отже, повномасштабна війна в Україні та пандемія стали чинниками, які суттєво вплинули на зміст і суспільну роль журналістських розслідувань. У цей період журналістика зміцнила свої позиції як інструмент громадського контролю, джерело перевіреної інформації та ажливий механізм збереження суспільної пам'яті про події сучасності.

2.5. Нові технології: штучний інтелект, витоки даних, кіберзагрози

Сьогодні розслідувальна журналістика переживає етап стрімкої цифрової модернізації. Змінюються не лише прикладні інструменти медійників, а й загальна логіка створення контенту. Якщо раніше цифрові рішення виконувати суто допоміжну роль, то впродовж останніх років вони перетворилися на базову умову ефективності розслідувань. Головними драйверами цих змін стали впровадження штучного інтелекту, масштабування роботи з базами даних (зокрема через масові витоки інформації) та поява нових кіберзагроз, які безпосередньо впливають на безпеку редакцій.

Інтеграція ШІ-технологій у процесі збору й аналізу інформації стала однією з найбільш обговорюваних інновацій у медіасфері. Нейромережі поступово трансформують класичні аналітичні підходи, оптимізуючи роботу за кількома ключовими напрямками:

- опрацювання великих масивів такстів : коли йдеться про мільйони сторінок фінансової звітності, судових рішень чи корпоративних документів, ручний аналіз є неможливим. Автоматизовані алгоритми дозволяють швидко структурувати ці матеріали.

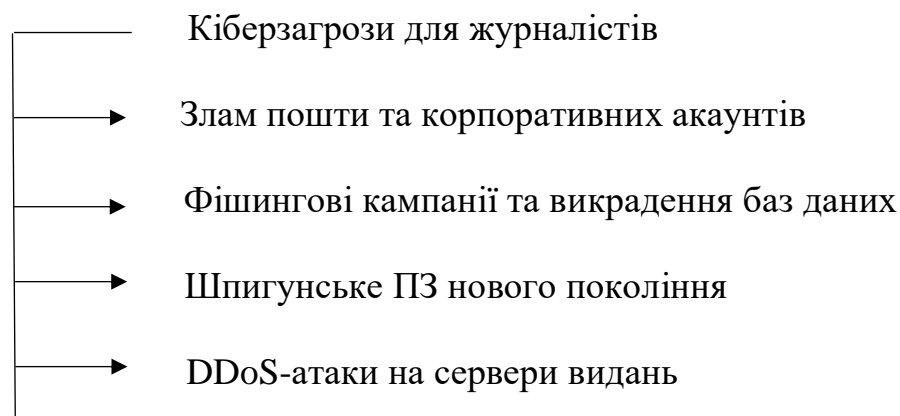
- Автоматизація рутинних завдань: швидке перетворення аудіо-та відеозаписів інтерв'ю чи прихованих розмов у текстовий формат суттєво економить час розслідувачів.
- Пошук прихованих зв'язків: завдяки машинному навчанню стає простіше виявляти неявні взаємозв'язки між офшорними компаніями, фінансовими транзакціями та конкретними посадовцями.
- Автоматизований фактчекінг: в умовах агресивного інформаційного середовищ спеціальні програми допомагають оперативно ідентифікувати маніпуляції та фейки.

Попри очевидні переваги, штучний інтелект створює серйозні етичні ризики. Алгоритми схильні до помилок та хибної інтерпретації контексту. Саме тому автоматизовані результати завжди потребують критичного переосмислення та фінальної людської перевірки.

У цифрову епоху інформація все частіше зберігається в електронних реєстрах, що робить її вразливою до масштабних зливів. Саме на таких вишках базуються найгучніші міжнародні кейси.

Масштабність подібних матеріалів змушує медійників відмовлятися від поодинокі роботи та об'єднуватися в міжнародні консорціуми. Кожна редакція бере на себе аналіз певного сегмента даних. Такий кооперований підхід не лише пришвидшує процес, а й мінімізує суб'єктивні помилки завдяки перехресній верифікації колег. Як наслідок, результати таких розслідувань мають значний резонанс: від офіційних перевірок правоохоронців та кадрових відставок до зміни законодавства чи введення санкцій.

Паралельно з технологічним прогресом пропорційно зростають і ризики для самих розслідувачів, які дедалі частіше стають мишенями для кібератак та цифрового тиску. Зловмисники використовують широкий арсенал інструментів для блокування публікацій або деанонімізації джерел:

Окремим викликом став розвиток технологій дипфейків. Реалістична фальсифікація аудіо та відео руйнує колишній стандарт, коли медіафайл вважався беззаперечним доказом. Сьогодні будь-який мультимедійний контент потребує ретельної перевірки. Через це розслідувачі змушені освоювати цифрову криміналістику: аналізувати метадані, відстежувати першоджерела файлів та використовувати софт для виявлення графічних маніпуляцій.

III. ТРАНСФОРМАЦІЯ ЖУРНАЛІСТСЬКИХ РОЗСЛІДУВАНЬ У ПРОЄКТИ «СИЛА РОЗСЛІДУВАНЬ»

3.1. Загальна характеристика подкасту «Сила розслідувань»

Практичний складник кваліфікаційного проєкту втілено у формі створення авторського серійного медіапродукту – аудіоподкасту «Сила розслідувань». Цей проєкт є спробою нового підходу до аналітичного осмислення трансформації розслідувальної журналістики 2020-2025 років. Вибір зазначеної форми зумовлений тим, що в епоху домінування цифрових платформ аудіосеріали стають одним із найбільших динамічних інструментів масової комунікації. Як зазначає українська дослідниця Потятиник Т.В.: «аудіоформати сьогодні не просто дублюють текстовий контент, а створюють особливий простір для інтимізації спілкування зі слухачем, поєднуючи інформаційну глибину з емоційним залученням аудиторії».

Концептуальна архітектура аудіопродукту «Сила розслідувань» спрямована на комплексне вивчення того, як під впливом глобальної цифровізації, масових інформаційних зливів, викликів безпеки та повномасштабної війни змінилися професійні стандарти та методи роботи медійників. У цьому контексті я посилаюсь на тезу мудіадослідника М.В. Казакова, який підкреслює : «Сучасний розслідувальний подкастинг перетворює сухі факти на живий наратив, де звукова режисура та авторська інтерпретація допомагають аудиторії не лише дізнатися про факт злочину чи корупції, а й усвідомити приховані причино-наслідкові зв'язки».

З огляду на це , логіка викладу матеріалу в межах мого медіапродукту базується на інтеграції чотирьох рівнів аналізу:

1. Фактологічного, що передбачає деконструкцію реальних прецедентів.
2. Аналітичного, спрямованого на експлікацію тіньових схем та системних механізмів.

3. Історичного, який фіксує хронологічні рамки еволюції жанру у 2020-2025 роках.
4. Прикладного, що демонструє специфіку застосування інноваційного цифрового інструментарію.

Основна мета створення серії подкастів полягає у всебічному дослідженні еволюційного поступу розслідувальної журналістики на прикладі знакових міжнародних та вітчизняних кейсів останніх років. Досягнення цієї мети передбачає реалізацію низки практичних завдань: популяризацію розслідувань як інструменту громадського контролю, демістифікацію складних професійних процесів для широкого загалу та розвиток критичного мислення й медіаграмотності у споживачів контенту.

Цільову аудиторію розробленого аудіопродукту можна диференціювати за кількома сегментами:

- здобувачі вищої освіти спеціальностей «Журналістика» та «Медіакомунікації» (освітнє ядро аудиторії);
- практикуючі медіафахівці, зацікавлені в рефлексії над новими технологічними підходами;
- спільнота, що орієнтована на споживання якісного суспільно-політичного контенту;
- широке коло слухачів, що прагнуть підвищити рівень власної інформаційної безпеки.

Запропонований медіапроект має чітку серіальну структуру випусків та складається з 5 тематичних випусків, кожен з яких фокусується на окремому прецеденті. Архітектоніка кожного епізоду підпорядкована єдиному композиційному плану : композиція починається із вступного тизеру, переходить до основного аналітичного блоку з детальним розбором кейсу, містить прикладне пояснення методів верифікації та завершується узагальнюючими висновками автора.

Зміст епізодичної структури подкасту охоплює ключові маркери епохи:

- Випуск 1. «Фінансові лабіринти цифрового світу» - присвячений аналізу глобальних витоків FinCEN files та Pandora Papers , де розкривається логіка транскордонних розслідувань та роль консорціумів журналістів.
- Випуск 2. «Офшори під прицілом» - деконструює матеріали проекту Surgus Confidential, ілюструючи механізми приховування статків та капіталів.
- Випуск 3. «Цифрові очі: шпигунство проти репортерів» - аналізує грецький шпигунський скандал та загрози застосування ПЗ Pegasus і Predator для тиску на пресу.
- Випуск 4 «OSINT на службі правди» - присвячений українському досвіду розслідування воєнних злочинів РФ за період 2022-2025 років на основі матеріалів команд Слідство.Інфо та Bihus.Info.
- Випуск 5. «Анатомія воєнних злочинів» - досліджує унікальні кейси верифікації трагедій у Бучі та Маріуполі, здійснені українськими репортерами у співпраці з The New York Times Visual Investigations, як зразок нового стандарту розслідувальної документалістики.

У практичному вимірі реалізація аудіопродукту пройшла повний цикл виробництва, що включав такі послідовні кроки:

<i>Етапи медіавиробництва подкасту</i>	
1.	Розробка концепції та текстових сценаріїв
2.	Озвучення та запис голосу (фокус на інтонаційній виразності)
3.	Монтаж, очищення аудіодоріжки від шумів
4.	Зведення звуку та накладання оригінального музичного фону

Створення серії подкастів «Сила розслідувань» унаочнює сучасну тенденцію до персоналізації розслідувального контенту, де автор виступає не просто ретранслятором зібраних доказів, а провідником та інтерпретатором, що допомагає слухачеві орієнтуватися у складному інформаційному полі цифрової доби.

3.2. Концепція та ідея проєкту

Побудова аудіоподкасту «Сила розслідувань» як цілісного медіаподкасту вимагала не лише концептуального моделювання змісту, а й покрокового проєктування архітектури аудіовиробництва. У сучасній системі цифрових комунікацій інженерно-технічний складник безпосередньо конвертується в якість сприйняття контенту реципієнтом. Виробничий алгоритм розробки зазначеного аудіопродукту охоплював три базові фази: препродакшн (сценарно-підготовчий етап), продакшн (безпосередня фіксація звукового сигналу) та постпродакшн (редагування, компресія, зверення та майстеринг).

Початковим вектором реалізації проєкту стала детальна дескрипція сценарних планів для кожного епізоду. Текстова основа розслідувального подкасту виконує роль структурного каркаса, що корегує динаміку розгортання авторської думки. Під час документування сценарію було імплементовано класичну триактну структуру наративу (експозиція проблеми, кульмінація розслідування та підсумкова аналітична рефлексія) з урахуванням таких специфічних чинників:

- логічна послідовність розташування тематичних доказів у межах кожної серії;
- архівація міжблокових переходів задля уникнення когнітивного перевантаження слухача;
- еквівалентне співвідношення між сухими статистичними даними та емоційно-наративним викладом;
- лінгвістична адаптація складних юридичних та фінансових дефініцій для їх безперешкодного сприйняття на слух.

Особлива увага фокусувалася на стилістичній дихотомії тексту.

Мовленнєва тканина подкасту мала балансувати на межі суворого аналітичного дискусу та живої розмовної мови (концепція *conversational tone*). Це дозволило демистифікувати елітарний характер журналістських розслідувань і зробити матеріал інклюзивним для непідготовленого споживача. Безпосередньо перед мікрофонним записом було проведено передпродукційну верифікацію, яка передбачала хронометричний прогон тексту, маркування інтонаційних пауз, розставлення логічних наголосів у місцях оприлюднення ключових доказів та оптимізацію дикційної артикуляції складних іноземних назв (зокрема, специфічних назв міжнародних консорціумів та юрисдикцій).

Студійна сесія фіксації голосового контенту відбувалася в ізольованому акустичному просторі з мінімальним коефіцієнтом реверберації (відлуння). Запис здійснювався у форматі монофонічного сигналу високочутливим конденсаторним мікрофоном із кардіоїдною діаграмою спрямованості, що дозволило відсікти фонові побутові та технічні шуми.

У процесу фіксації мовленнєвого потоку ведучої контролювалися такі параметри:

- стабільність амплітудно-частотної характеристики (дотримання постійної відстані від артикуляційного апарату до капсуля мікрофона для уникнення «ефекту близькості»);
- усунення вибухових приголосних звуків за допомогою механічного поп-фільтра;
- збереження рівномірного темпоритму викладу (в межах 125 слів за хвилину);
- інтонаційна драматургія, що диференціює цитування прямих доказів від авторського закадрового коментаря.

Фаза комп'ютерного редагування відіграла вирішальну роль у наданні медіапродукту ринкових стандартів якості. У межах роботи з аудіодоріжкою в цифровому робочому середовищі було реалізовано комплекс технологічних процедур :

- реставрація звуку : видалення дихальних артефактів , клацань , випадкових пауз та механічного гулу в паузах за допомогою порогового шумоглушника;
- динамічна обробка: вирівнювання амплітуди голосу (компресія зі співвідношенням 3:1), що дозволило зробити звуковий потік рівномірно чітким як у тихих, так і в експресивних моментах мовлення;
- частотна корекція: зрізання низькочастотного гулу (нижче 80 Hz) та делікатне підсилення високих частот (в районі 3-5 kHz) для досягнення максимальної розбірливості мови ведучої.

Окремим вектором виступав аудіодизайн. Музичне оформлення подкасту «Сила розслідувань» виконує семантичну , а не декоративну функцію. Звукові підкладки використовувалися як акустичні маркери зміни смислових епізодів. Музичні треки інтегрувалися під голос із суворим дотриманням балансу гучності – рівень музичного тла фіксувався в межах від -24dB до -30dB, тоді як

пікові значення спектра голосу сягали -3 dB, що повністю нівелювало ризик маскуванню мовленнєвої інформації інструментальними партіями.

Завершальним кроком виробничого циклу став майстеринг та фінальний рендеринг медіапродукту. Зведення результативного файлу здійснювалося відповідно до чинних європейських та світових стандартів гучності для стрімінгових сервісів. Контроль параметрів включав моніторинг інтегральної гучності на рівні -16 LUFS та фіксацію максимального пікового рівня на позначці -1 Dbtp, що запобігає виникненню цифрового кліпінгу під час перекодування файлу алгоритмами платформ дистрибуції.

Паспортні та структурно-функціональні параметри розробленого медіапродукту систематизовано у такій послідовності:

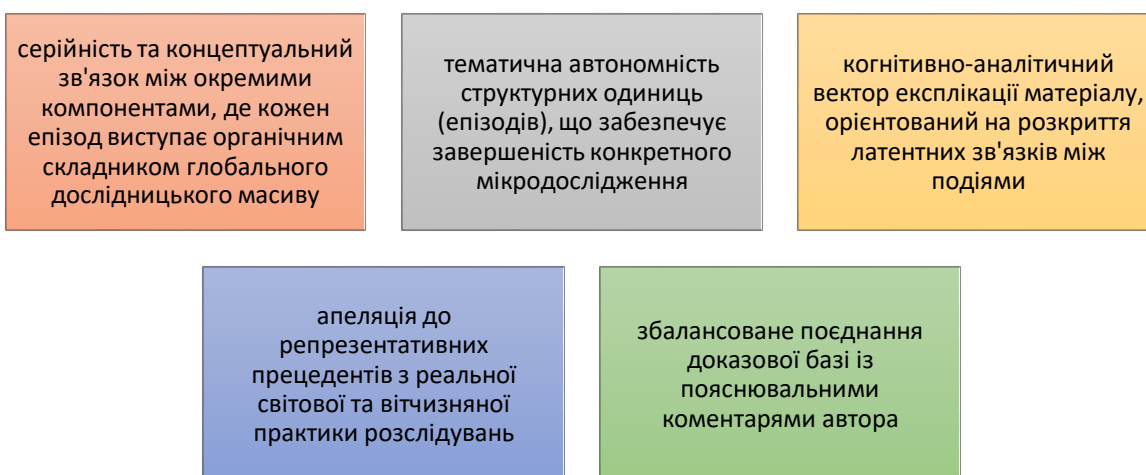
Назва проєкту	«Сила розслідувань»
Жанрова класифікація	Аудіоподкаст (серійний медіапроєкт)
Тематичний профіль	Авторський інформаційно-аналітичний
Мова відтворення	українська
Стилістичний вектор	Аналітично-публіцистичний з елементами наративного OSINT-документування
Архітектурна модель	Епізодична
Часовий формат епізодів	Умовно-середній
Технологічний формат дистрибуції	Цифровий стиснений аудіопотік адаптований для інтеграції у сучасні вебресурси, освітні платформи та популярні подкаст-агрегатори

Таким чином, розроблений практичний кейс демонструє синергію глибокої журналістської аналітики та сучасних інженерно-акустичних підходів, відповідаючи актуальним викликам медіаринку цифрової епохи.

3.3. Формат і структура випусків

Проектування медіапродукту «Сила розслідувань» як циклічного аудіовізуального комплексу передбачало делікатну диференціацію його жанрово-форматних характеристик. У сучасному просторі звукових комунікацій формат виступає не просто зовнішньою оболонкою, а структурною матрицею, яка координує рівень реципієнтської рецепції та визначає загальну архітектуру медіатексту. Під час розробки цього дипломного проекту пріоритет було віддано гібридній інформаційно-аналітичній моделі медіавиробництва з інтеграцією елементів документального сторітелінгу. Такий синергетичний підхід дозволяє комбінувати сухий фактологічний масив із гнучким лінійним нарративом.

Узагальнена дескрипція обраної форматної стратегії дозволяє виокремити такі її іманентні ознаки:

Імплементація цієї моделі трансформує подкаст із суто дескриптивного (описового) джерела на інструмент контекстуалізації. Слухач отримує не

просто констатацію факту правопорушення , а повноцінну каузальну (причино-наслідкову) карту події.

Стабільність сприйняття складного медіаконтенту безпосередньо корелює з наявністю чіткої композиційної схеми. Мною було розроблено та впроваджено уніфіковано шестикомпонентну матрицю випуску, яка залишається незмінною впродовж усього подкасту. Ця архітектоніка містить такі послідовні фази:

1. Вступний тизер : виконує роль психологічного тригера та фази первинного залучення. Ведуча здійснює експозицію ключового питання епізоду, актуалізує його суспільну значущість та формулює центральний парадокс, який буде розв'язано впродовж випуску.
2. Контекстуальний фрейм: присвячений демаркації понятійного апарату та ретроспективному аналізу передумов. Тобто, перед деконструкцією конкретного злочину слухачеві пропонується теоретичний базис – наприклад, дефініція офшорних зон, сутність функціонування фінансової розвідки чи передумови кіберстеження.
3. Центральний аналітичний блок : являє собою ядро наративу, розгортається логічний ланцюжок доказів, аналізуються наслідки задокументованих подій та експлікуються приховані алгоритми дій тіньових акторів.
4. Кейс-стаді : практична ілюстрація, де абстрактні аналітичні викладки підтверджуються матеріалами реальних світових чи локальних розслідувань. На цьому етапі оприлюднюються масштаби збитків, географічні локації та прізвища фігурантів.
5. Методологічний блок: унікальний елемент структури, який демонструє «внутрішню кухню» професії.
6. Фінальний акцент : формулюються дедуктивні висновки, окреслюється вплив оприлюдненого кейсу на трансформацію світової законодавчої чи правоохоронної системи та фіксується головний маркер еволюції професії у часовому просторі 2020-2025 років.

Фундаментальною характеристикою медіапроєкту є його циклічна серійна структура. Епізоди не є хаотичним набором автономних аудіофайлів – вони підпорядковані єдиній дослідницькій меті. У медіадискурсі такий підхід відомий як принцип «парасолькового брендингу», що забезпечує поступове занурення слухача у проблематику, вибудовує чітку історичну хронологію та створює ефект пролонгованого інтересу, коли кожна попередня серія готує підґрунтя для сприйняття наступної.

Для оптимізації сприйняття інформації у межах проєкту було застосовано комбінований лінгвостилічний підхід, який інтегрує аналітичний дискурс, наративний сторітелінг, документальну стилістику та дидактичний компонент.

Тривалість епізодів було адаптовано під критерій психологічного комфорту сприйняття аудіоконтенту. Темпоритмічна структура випусків побудована за принципом хвильової динаміки: інформаційно щільні аналітичні сегменти чергуються з дескриптивними текстовими відступами та фіксованими паузами, що дозволяє слухачеві рефлексувати над почутим, упереджуючи втому уваги.

Центральною фігурою та смисловим медіамотором у такій структурі є експліцитний (наявний) ведучий. Його функція виходить далеко за межі звичайного дикторського озвучення тексту. Автор подкасту бере на себе роль медіагіда, інтерпретатора та верифікатора інформації. Персоналізація наративу через висловлення обґрунтованої авторської позиції та пряме звернення до реципієнта сприяє формуванню вищого рівня довіри до озвучених результатів дослідження.

3.4. Тематичне наповнення

Тематичний простір аудіоподкасту «Сила розслідувань» виступає концептуальним ядром його змістової структури, оскільки безпосередньо регресує на аналітичну глибину медіапроєкту, його інформативну корисність та релевантність вихідній гіпотезі дослідження. У межах кваліфікаційної роботи було згенеровано комплексну систему тем, яка репрезентує найбільш значущі

трансформації розслідувальної журналістики 2020-2025 років. Гарантивна стратегія контенту спрямована на деконструювання еволюційного транзиту жанру від класичних емпіричних форм до архіскладних масивів великих даних, транскордонної кооперації та кіберрозслідувань.

Змістове наповнення подкасту підпорядковане принципу дуалізму, що передбачає паралельне висвітлення глобальних світових прецедентів та верифікацію специфічних українських медіакейсів.

Перший вагомий тематичний кластер фокусується на викритті тіньових економічних транзакцій та транскордонних фінансових злочинів. Базою для аналітичних випусків подкасту стали масштабні витoki конфіденційної інформації, які докорінно змінили світову фінансову прозорість, а саме :

1. FinCEN Files (2020р.) – прецедент оприлюднення звітів про підозрілу діяльність банків, що виявив системні прогалини у міжнародному моніторингу брудних капіталів;
2. Pandora Papers (2021-2022рр.) – деструкція архівації офшорних документів , яка унаочнила приховані активи світових лідерів, олігархату та транснаціональних кримінальних мереж;
3. Cyprus Confidential (2023р.) – розслідування, яке деталізувало роль кіпрських фінансових посередників та юридичних фірм у мінімізації дії міжнародних санкцій.

Зазначені прецеденти репрезентують у подкасті не просто як ізольовані гучні події, а як системні докази глобальної фінансової асиметрії. Акцент уваги слухача відбувається на інституційній ролі банківських установ та консалтингових компаній, які виступають ключовими фасилітаторами у процесах легалізації тіньових доходів.

Політичний складник контенту подкасту зосереджений на рефлексії над зловживанням владними повноваженнями та інституційними конфліктами інтересів. У межах цього блоку здійснено перехід від міжнародного масштабу до детального розбору українських реалій. Центральним кейсом аналізу

політичної корупції сучасного періоду став гучний проєкт «Міндичгейт» (2025р.).

Інтеграція кейсу «Міндичгейт» до змістовної структури подкасту дозволила проілюструвати латентні механізми олігархічного лобізму, деконструкцію неофіційних зв'язків між представниками бізнес-есліт та державного апарату, а також роль кулуарних домовленостей, що впливають на стратегічні економічні рішення країни.

Окрім цього, у політичному боці аналізуються матеріали журналістів-розслідувачів проєкту «Схеми: корупція в деталях» (Радіо Свобода), зокрема їхні дослідження щодо прихованого майна чиновників за кордоном та подвійного громадянства представників суддівського корпусу. Цей напрям підкреслює фундаментальну місію розслідувальної журналістики як інструменту громадського контролю («четвертої влади»), що забезпечують транспарентність політичного процесу навіть за умов високого рівня закритості інформації.

Сучасний технологічний контекст змусив автора виділити окремий аналітичний сегмент, присвячений цифровим загрозам. Журналістська діяльність у період 2020-2025 років зіткнулася із небаченим раніше рівнем технологічного тиску. Основними предметами обговорення у цих епізодах виступають:

- імплементація шпигунського програмного забезпечення військового класу проти незалежних репортерів та джерел інформації;
- методи несанкціонованого змламу персональних пристроїв та ризики компрометації конфіденційних баз даних редакцій;
- кібергігієна та застосування наскрізного шифрування як новітній стандарт професійної безпеки.

Цей блок логічно поєднується з темою опрацювання великих даних. У подкасті доводиться теза про те, що сучасний розслідувач еволюціонував у дата-аналітика. Велика кількість документів унеможлиблює традиційну роботу з паперовими носіями, тому подкаст експлікує методи, завдяки яким

журналісти за допомогою спеціалізованого софту виявляють приховані паттерни, деконструюють схеми обходу міжнародних санкцій та реконструюють складні мережі політичного впливу.

Фінальним і найбільш критичним тематичним елементом подкасту є дослідження функціонування українського медіапростору в умовах повномасштабної агресії РФ. Воєнний стан трансформував, але не зупинив розслідувальну журналістику. Контент випусків чітко диференціює два вектори цієї діяльності:

1. Антикорупційний моніторинг внутрішніх процесів. У випусках детально аналізуються резонансні розслідування Юрія Ніколова та видання «Наші гроші» щодо корупційних ризиків у закупівлях Міністерства оборони, а також розслідування зловживань під час розподілу гуманітарної допомоги та фінансування процесів первинної відбудови інфраструктури.

2. Документування воєнних злочинів РФ. Тут подкаст розкриває феноменальний стрибок українських агенцій у сфері використання технологій OSINT.

Тематична структура серії подкастів підпорядкована дидактичному принципу «від загального до конкретного». Початкові епізоди формують у слухача макроекономічне розуміння функціонування світових офшорних та фінансових систем, після чого фокус уваги зміщується на геополітичні загрози й цифрову безпеку, завершуючись глибоким аналізом локальних українських кейсів воєнного періоду. Таке архітектурне рішення дозволяє наочно продемонструвати антегрованість України у глобальні інформаційні та економічні процеси, підкреслюючи, що вітчизняні розслідувальні агенції сьогодні використовують найбільш передові світові технології медіавиробництва.

3.5. Журналістська цінність аудіоформату

Аудіодискурс у просторі сучасних масмедіа набуває дедалі більшого значення, функціонуючи як автономний і повноцінний канал дистрибуції суспільно значущої інформації. Цифровий подкастинг, радіодокументалістика та звукові наративи сформували специфічний архітектонічний сегмент медіапростору. Його диференціація від класичних друкованих чи екранних форматів пролягає не лише в площині суто сенсорного сприйняття, а й у площині трансформації комунікативних моделей взаємодії з реципієнтом. У межах цього дослідження серія подкастів «Сила розслідувань» позиціонується як репрезентативний зразок імплементації звукових медіатехнологій для експіляції складного розслідувального контенту.

Журналістська та прагматична цінність звукової репрезентації звукової репрезентації зумовлена її здатністю конвертувати значні масиви аналітичних даних у перцептивно доступну форму. На відміну від лінійного читання, яке вимагає повної когнітивної залученості та фіксації зворотного апарату, аудіопотік дозволяє взаємодіяти з аудиторією в умовах так званого «вторинного медіаспоживання».

Звуковий канал комунікації володіє високим рівнем сугестивного впливу та потенціалом для генерації міособистісної довіри. Голос автора створює феномен «парасоціальної інтеракції» - ілюзію персоналізованого, приватного спілкування, що суттєво посилює відчуття автентичності медіатексту. У подкасті «Сила розслідувань» цей ефект досягається через пряму авторську подачу матеріалу, де ведучий трансформується з пасивного ретранслятора фактів на активного модератора та інтерпретатора подій.

Зважаючи на високу відповідальність журналіста-розслідувача в умовах сучасних гібридних загроз, право автора на інтерпретацію та формулювання висновків у межах подкасту не є виявом суб'єктивного волюнтаризму. Натомість воно базується на жорсткому методологічному та етичному підґрунті, що включає три базові індикатори професійної спроможності: емпіричний, методологічний та деонтологічний.

Важливою перевагою подкастингу перед традиційними ефірними радіопрограмами є відсутність жорсткого тайм-слоту та ліміту друкованого простору, властивого пресі. Цей чинник «наративної еластичності» є критично значущим для жанру розслідувань, де повноцінне розкриття багаторівневих тіньових схем потребує детального хронологічного викладу та покрокового пояснення денотатів. Структура подкасту уможлиблює плавний перехід від загального соціополітичного контексту до специфічних кейс-стаді.

На відміну від статичного друкованого тексту, аудіомедіум володіє потужним інструментарієм психоакустичного впливу. Смысловий обсяг звукового повідомлення формується через синергію таких паралінгвістичних елементів :

- ✓ Просодика мовлення;
- ✓ Темпоритмічна пульсація;
- ✓ Драматургічне використання тактичних пауз.

У розслідувальному ці компоненти виконують функцію верифікаційних маркерів. Завдяки інтонаційному акцентуванню автор виокремлює з-поміж загального масиву тексту найбільш критичні докази, створює ефект безпосередньої залученості реципієнта до процесу викриття та стимулює емоційну емпатію, що є неможливим у межах суто дескриптивного викладу фактів на папері. При цьому гнучкість формату дозволяє комбінувати кілька типів дискурсу: суворий аналітичний аналіз, живий репортажний сторітелінг та документальну фіксацію.

Окремим вектором актуалізації журналістської цінності аудіопроекту є його виражена дидактична та пропедевтична спрямованість. У період 2020-2025 років, маркований тотальною кризою довіри до інститутів та засиллям цифрової дезінформації, подкасти перетворюються на ефективний інструмент підвищення медіаграмотності суспільства.

У межах серії « Сила розслідування» слухач отримує не лише кінцевий продукт інтелектуальної праці репортера, а й покроковий алгоритм розслідувальної методології, зокрема:

1. Принципи роботи з реєстрами відкритих даних та міжнародними базами зливів;
2. Методи протидії фішинговим атакам та базові правила цифрової гігієни джерел;
3. Інструменти деконструкції відео- та аудіоманіпуляцій, створених за допомогою генеративного штучного інтелекту.

IV. ВИСНОВКИ

У результаті виконання бакалаврської кваліфікаційної роботи було здійснено комплексне дослідження трансформації журналістських розслідувань у період 2020–2025 років та створено авторський медіапроект у форматі подкасту «Сила розслідувань», який став практичною частиною дослідження. Робота поєднала теоретичний аналіз розвитку журналістики розслідувань із практичною реалізацією сучасного аудіоформату, що дозволило оцінити ключові тенденції розвитку медіасфери в умовах цифровізації, глобальних криз та технологічних змін.

У ході дослідження встановлено, що журналістика розслідувань за останні роки зазнала суттєвих змін, які торкнулися як методів роботи, так і інструментів збору та аналізу інформації. Перехід до цифрових технологій, поява великих масивів даних, розвиток OSINT-методів, а також використання штучного інтелекту значно розширили можливості журналістів. Водночас це призвело до зростання складності професії та підвищення вимог до цифрової грамотності.

Було доведено, що глобальні події, зокрема пандемія COVID-19 та повномасштабна війна в Україні, стали ключовими факторами трансформації журналістики розслідувань. Пандемія прискорила цифровізацію медіа, змінила формати роботи редакцій та посилила роль дистанційної комунікації. Війна, у свою чергу, підкреслила важливість журналістики як інструменту документування подій, викриття корупції та фіксації воєнних злочинів.

Окремо встановлено, що сучасні журналістські розслідування дедалі більше базуються на міжнародній співпраці та аналізі великих витоків даних. Такі проекти, як FinCEN Files, Pandora Papers та Cyprus Confidential, продемонстрували глобальний характер фінансових і політичних схем, а також важливість координації журналістських команд із різних країн.

У практичній частині роботи було створено подкаст «Сила розслідувань», який є прикладом сучасного аудіомедійного продукту. Його структура

побудована на поєднанні аналітичного підходу, журналістського сторітелінгу та документального стилю подачі інформації. Подкаст дозволив продемонструвати еволюцію журналістських розслідувань через аналіз конкретних кейсів та пояснення механізмів їх реалізації.

У процесі створення подкасту було встановлено, що аудіоформат є ефективним інструментом журналістської комунікації, який забезпечує високу доступність інформації, емоційну залученість аудиторії та можливість глибокого аналітичного розкриття складних тем. Подкаст як формат дозволяє поєднувати інформаційну, освітню та аналітичну функції, що робить його важливим елементом сучасного медіапростору.

Також було визначено, що технічна реалізація аудіопроєкту є невід'ємною частиною його якості. Етапи сценарної підготовки, запису, монтажу та обробки звуку безпосередньо впливають на сприйняття інформації аудиторією та загальну ефективність комунікації.

Результати дослідження підтверджують, що сучасна журналістика розслідувань перебуває у стані активної трансформації, яка характеризується переходом до цифрових технологій, зростанням ролі даних, міжнародною кооперацією та розвитком нових форматів подачі інформації, зокрема подкастів.

Таким чином, мету бакалаврської кваліфікаційної роботи досягнуто, а поставлені завдання виконано в повному обсязі. Дослідження показало, що журналістика розслідувань залишається одним із ключових інструментів суспільного контролю та прозорості, а її розвиток у цифрову епоху відкриває нові можливості для професії та суспільства загалом.

V. СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Закон України «Про медіа». Відомості Верховної Ради України.
2. Закон України «Про інформацію». Відомості Верховної Ради України.
3. De Burgh H. Investigative Journalism. Routledge, 2020.
4. Houston B. The Investigative Reporter's Handbook. Bedford/St. Martin's, 2019.
5. Fink K. Data Journalism Handbook. O'Reilly Media, 2021.
6. Pilhofer S., Hohlfeld R. Digital Investigative Journalism. Springer, 2022.
7. Kovach B., Rosenstiel T. The Elements of Journalism. Three Rivers Press, 2021.
8. International Consortium of Investigative Journalists (ICIJ). FinCEN Files Investigation (2020).
9. International Consortium of Investigative Journalists (ICIJ). Pandora Papers Investigation (2021–2022).
10. International Consortium of Investigative Journalists (ICIJ). Cyprus Confidential (2023).
11. Forbidden Stories. Pegasus Project (2021).
12. BBC News. Investigative journalism reports (2020–2026).
<https://www.bbc.com>
13. The Guardian. Investigative journalism archive. <https://www.theguardian.com>
14. Reuters Investigates. <https://www.reuters.com/investigates>
15. Organized Crime and Corruption Reporting Project (OCCRP).
<https://www.occrp.org>
16. International Consortium of Investigative Journalists (ICIJ).
<https://www.icij.org>
17. Berry R. Podcasting: Considering the Evolution of the Medium. 2020.
18. McHugh S. Audio Journalism in the Digital Age. 2021.
19. Spinelli M., Dann L. Podcasting: The Audio Media Revolution. 2022.
20. OSINT Framework. Open Source Intelligence Tools.
<https://osintframework.com>
21. Bellingcat Investigations. <https://www.bellingcat.com>
22. European Parliament reports on spyware and digital surveillance (2021–2024).
23. United Nations reports on media freedom and journalist safety (2020–2025).

VI. АНОТАЦІЯ

Мальчик І.Р. Трансформація журналістських розслідувань у 2020-2025 роках (на основі власного проєкту «Сила розслідувань»)

У бакалаврській кваліфікаційній роботі досліджено трансформацію журналістських розслідувань у період 2020–2025 років із урахуванням впливу цифровізації, глобальних витоків даних, розвитку OSINT-методів та змін у медіасередовищі. Особливу увагу приділено тому, як сучасні технології вплинули на методи збору, обробки та поширення інформації в журналістиці розслідувань.

Теоретична частина роботи охоплює аналіз ключових міжнародних розслідувальних проєктів, зокрема FinCEN Files, Pandora Papers, Cyprus Confidential та Pegasus Project, які продемонстрували новий рівень глобальної журналістської співпраці та використання великих масивів даних. Розглянуто основні тенденції розвитку жанру, а також роль цифрових технологій у зміні професійних підходів журналістів.

Практична частина роботи представлена авторським медіапроєктом у форматі подкасту «Сила розслідувань», який присвячений аналізу змін у журналістських розслідуваннях. У межах проєкту створено серію аудіовипусків, що висвітлюють ключові кейси міжнародної та української журналістики, а також демонструють сучасні методи роботи з інформацією.

У результаті дослідження встановлено, що журналістика розслідувань у зазначений період стала більш технологічною, глобальною та залежною від аналізу даних. Водночас зросла її суспільна роль як інструменту викриття корупції, контролю влади та захисту публічного інтересу. Аудіоформат довів свою ефективність як сучасний інструмент поширення складної аналітичної інформації.

Ключові слова: журналістські розслідування, подкаст, OSINT, цифрові медіа, витoki даних, медіатрансформація, журналістика даних.

ABSTRACT

Malchyk I.R. *The Transformation of Investigative Journalism in 2020–2025 (Based on the Author’s Own Project “Power of Investigations”)*.

The thesis examines the transformation of investigative journalism in the period 2020–2025, considering the impact of digitalization, global data leaks, the development of OSINT methods, and changes in the media environment. Special attention is given to how modern technologies have influenced the methods of collecting, processing, and disseminating information in investigative journalism.

The theoretical part of the study analyzes key international investigative projects, including FinCEN Files, Pandora Papers, Cyprus Confidential, and the Pegasus Project, which demonstrated a new level of global journalistic cooperation and the use of large-scale data analysis. The research also explores major trends in the development of the genre and the role of digital technologies in transforming professional journalistic practices.

The practical part of the thesis is represented by an original media project in the form of a podcast titled “The Power of Investigations,” dedicated to analyzing changes in investigative journalism. The project includes a series of audio episodes covering significant international and Ukrainian cases and demonstrating modern methods of information gathering and analysis.

The research concludes that investigative journalism during the studied period became more technological, global, and data-driven. At the same time, its social role increased as a tool for exposing corruption, ensuring government accountability, and protecting the public interest. The audio format has proven to be an effective medium for presenting complex analytical content to a wide audience.

Keywords: investigative journalism, podcast, OSINT, digital media, data leaks, media transformation, data journalism.